

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	Pwyllgor Craffu Gwasanaethau - Gofal
DYDDIAD Y CYFARFOD	20-06-2013
TEITL YR EITEM	Dryll y Car
AELOD CABINET	Y Cyngorydd R. H. Wyn Williams

BETH YW DRYLL Y CAR?

Mae Dryll y Car yn wasanaeth 8 gwely mewnol is-aciwt yn gweithredu ar sail cyfeirio i fyny ac i lawr. Mae'n gwasanaethu poblogaethau Ynys Môn a Gwynedd ac wedi'i leoli yn Abermaw, Meirionnydd.

Mae'n cynnig gwasanaeth 24 awr mewn awyrgylch therapiwtig a diogel.

Fodd bynnag, mae'n uned ynysig ddigyswllt, sy'n arwain at ystyriaethau Iechyd a Diogelwch ar gyfer y cleifion a'r staff.

Mae pryderon ynghylch y ffaith fod y staffio meddygol yn fregus ac yn anghynnaladwy.

Mae'r defnydd o'r cyfleuster wedi bod yn gyfyngedig (defnydd isel o'r gwelyau) o ganlyniad i'r ffactorau isod:

- Lleoliad
- Wedi'i ynysu mewn perthynas â'r gwasanaethau IM eraill
- Ystafelloedd Aml Feddiannaeth (3 dwbl)

Gan fod yn rhaid cynnig lleiafswm y cyfraddau staffio mae'n wasanaeth drud i'w redeg gan fod y defnydd yn isel.

YSTYRIAETHAU AR GYFER DEFNYDD Y DYFODOL

Sefydlwyd Grŵp Gorchwyl a Gorffen gan BIPBC i ddatblygu opsiynau ar gyfer yr uned hon, oedd yn cynnwys cynrychiolwyr o Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, y Trydydd Sector a defnyddwyr gwasanaeth.

Y materion i'w hystyried oedd:

- Safle i'r staff oedd yn hygyrch o ran ei ddaearyddiaeth ac amser teithio
- O ble y dylid darparu gwasanaethau clinigol/ymyraethol
- Cydleoli ac integreiddio timau Iechyd Meddwl
- Cyfleoedd ar gyfer gofal ysbaid a rhwystro argyfyngau
- Eglurhad ar gyfrifoldebau Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer darparu gofal ysbaid
- Cydnabyddiaeth fod y gwasanaeth yn darparu amrediad o ymyraethau ar draws y meysydd aciwt, adferol a chymunedol

Nodwyd pedwar opsiwn:

Opsiwn 1 Dim newid

Opsiwn 2 Gwella'r gwasanaethau i gleifion mewnol

Opsiwn 3 Datblygu Model Cymunedol yn seiliedig ar Driniaeth yn y Cartref a mwy o gyfraniad gan y Tîm Iechyd Meddwl cymunedol. Datblygu cyfranogiad y Trydydd Sector ymhellach

Opsiwn 4 Datblygiad Cymunedol a'r Trydydd Sector. Fel yr uchod, ond gydag amrediad ehangach o wasanaethau – er enghraifft, defnyddio'r Cynllun Lleoli Oedolion ar gyfer gofal ysbaid byr neu fel rhan o'r mentrau rhyddhau o'r ysbty.

Dewiswyd opsiwn 4 fel yr opsiwn mwyaf ffafriol.

BARN Y CYNGOR IECHYD CYMUNED.

Cytunodd y CIC i'r cynigion ar yr amod:

- Bod y Tîm Iechyd Meddwl a'r cynllun Triniaeth yn y Cartref yn Meirionnydd yn cael eu gwella o ganlyniad i'r trosglwyddiadau staff.
- ● Bod Cynllun Llety wedi'i Achredu yn cael ei sefydlu er y cydnabuwyd y byddai hyn yn cymryd cryn amser.
- Bod gan gleifion well fynediad i wasanaethau meddygol o ran asesiadau a monitro.

Y SEFYLLFA GYFREDOL

Mae dyddiad arfaethedig ar gyfer cau Dryll y Car wedi'i adnabod, sef 19 Gorffennaf 2013. Ni fydd unrhyw dderbyniadau'n cael eu hystyried ar ôl 4 Gorffennaf.

Rhoddir cefnogaeth i'r staff wneud penderfyniadau am eu cyflogaeth yn y dyfodol, a rhoddir pob ystyriaeth i'r opsiynau a ffafrir ganddynt o ran eu lleoliadau (Triniaeth yn y Cartref, Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol). Bydd y cyfweliadau ar gyfer staff yn cychwyn ar 5 Mehefin 2013.

Mae BIPBC yn gweithio gyda phartneriaid a defnyddwyr gwasanaethau i sefydlu llwybr clinigol wedi'i leoli yn y gymuned er mwyn sicrhau y rhoddir cefnogaeth lawn i gleifion ar ôl cau'r Uned.

Bydd y cleifion sy'n defnyddio'r uned ar hyn o bryd yn cael eu hasesu, a gofynnir am eu barn am y dewisiadau eraill a ffafrir ganddynt.

BARN YR ADRAN GWASANAETHAU CYMDEITHASOL

Mae Gwasanaethau Cymdeithasol yn gwbl gefnogol i'r datblygiadau hyn ac i'r nod o sefydlu a chryfhau gwasanaethau iechyd meddwl cymunedol. Roedd Dryll y Car yn wasanaeth a oedd yn cael ei werthfawrogi'n fawr gan nifer fechan o gleifion a oedd yn defnyddio'r uned, ond nid oes amheuaeth y gellir defnyddio'r adnoddau a fydd yn cael eu rhyddhau i wasanaethu mwy o gleifion mewn modd mwy hyblyg a diogel. Mae Gwasanaeth Iechyd Meddwl yn hyderus na fydd y cleifion sy'n defnyddio Dryll y Car o dan unrhyw anfantais wrth iddo gau oherwydd fe fydd gwasanaethau eraill yn cael eu darparu.

Wrth reswm, ni ddylid bychanu'r her o sefydlu gwasanaethau cymunedol cryf a sicrhau presenoldeb meddygol sy'n gynaliadwy yn enwedig mewn ardal wledig.

Un o'r materion a amlygwyd yw'r angen i wahaniaethu rhwng cyfrifoldebau iechyd a gofal cymdeithasol o ran gofal ysbaid. Efallai y bydd rhai defnyddwyr gwasanaeth bellach yn gorfod cyfrannu'n ariannol tuag at eu gofal ysbaid os nad ydynt yn gymwys i dderbyn gwasanaethau iechyd. Bydd gwasanaethau yn y gymuned yn cael eu capio ar lefel Llywodraeth Cymru, sef £50 yr wythnos. Codir tâl am wasanaethau preswyl yn unol â Rheoliadau CRAG. Fodd bynnag, rhagwelir mai ychydig fydd yr effaith ar ddefnyddwyr sy'n mynychu Dryll y Car neu ar Adran Gwasanaethau Cymdeithasol oherwydd mai gwasanaethau Iechyd oedd yn cael eu cynnig a bydd bosib cynnal y gwasanaeth yma yn y gymuned wedi cau Dryll y Car.